

Omzendbrief

datum laatste wijziging:
01/06/2010

[inhoudstafel](#)

Ondersteuning van leerlingen/studenten met een auditieve handicap in het gewoon voltijds
SECUNDAIR EN HOGER onderwijs

referentie : NO/2009/02

publicatiedatum : (15/05/2009)

wettelijke basis : Het decreet betreffende het onderwijs VII van 8 juli 1996 : [artikels 67](#) en [68](#)

wettelijke basis : Het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997: [artikel 91](#)

opheffing : NO/2008/03 - Doventolken in het voltijds gewoon secundair en hoger
onderwijs 2008/2009 (27/05/2008)

contactpersoon : [Ivan Boyen](#), 02/553 92 46

contactpersoon : [Nicole Tibau](#), 02/553 92 46

- *In het school-/academiejaar 2010/2011, kunnen leerlingen/studenten met een auditieve handicap in het gewoon voltijds secundair en hoger onderwijs beroep doen op doventolkenondersteuning.*
- *Bij het overwegen om een leerling/student te integreren, dienen alle betrokkenen er rekening mee te houden dat het beschikbare pakket tolkuren beperkt is, waardoor slechts een gedeeltelijke ondersteuning mogelijk is.*
- *Er wordt slechts één datum weerhouden waarop alle aanvragen moeten zijn ingediend: 26 juni 2010.*
- *De administratieve procedure betreffende de tolkondersteuning wordt vereenvoudigd.*

1. Doelgroep

Tot de doelgroep behoren de leerlingen/studenten in het gewoon voltijds secundair en hoger onderwijs met een auditieve handicap die via een tonaal audiometrische test een verlies aantonen van 90 dB of meer aan beide oren, voor de zuivere toon stimuli van 500, 1000 of 2000 Hz (gemiddelde waarde Fletcher-index). De leerling in het gewoon voltijds secundair onderwijs dient als regelmatige leerling ingeschreven te zijn. De student hoger onderwijs moet aan de toelatingsvoorwaarden voldoen.

Om te weten of een GON-leerling als regelmatige leerling is ingeschreven in het gewoon onderwijs, zie de omzendbrief "Geïntegreerd onderwijs" van 11/09/2003 (GD/2003/05).

2. Mogelijke ondersteuningsvormen

2.1. Het inschakelen van een tolk Vlaamse Gebarentaal en/of schrijftolk

2.1.1. Voorwaarden

De leerling/student kan ondersteuning krijgen van een tolk Vlaamse Gebarentaal, een schrijftolk of een combinatie van beiden.

De tolk Vlaamse Gebarentaal dient:

- ofwel in het bezit te zijn van één van volgende diploma's, behaald aan een door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling:

- "Tolk voor Doven"

- "Tolk voor Doven - optie Tolk Vlaamse Gebarentaal"

- ofwel erkend te zijn door het VAPH (voorheen Vlaams Fonds) op 1/1/2004.

De schrijftolk dient minimaal in het bezit te zijn van:

- ofwel een graad van bachelor, of een ermee gelijkgeschakelde graad ([artikel 129](#) van het decreet van 4 april 2003) uitgereikt door een instelling van het hoger onderwijs ([artikelen 7 en 8](#) van het decreet van 4 april 2003);

- ofwel een diploma van hoger onderwijs van één cyclus, behaald aan een door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde instelling voor onderwijs voor sociale promotie of Centrum voor Volwassenenonderwijs

- ofwel een diploma van gegradueerde behaald aan een door de Vlaamse Gemeenschap erkend, gefinancierd of gesubsidieerd Centrum voor Volwassenenonderwijs

Medestudenten zijn evenwel uitgesloten.

De school of de schrijftolk zorgt zelf voor het nodige materiaal zoals een laptop, PC, pen, papier,

Het is de bedoeling dat de schrijftolken worden aangewend om belangrijke communicatiemomenten voor de dove leerling/student mogelijk te maken. Het is niet de bedoeling dat de schrijftolken worden aangewend om de leerling/student van nota's te voorzien. Daar bestaan andere methoden voor (zie punt 2.2. kopieën nota's medestudenten).

2.1.2. Aanvraagprocedure

2.1.2.1. De aanvrager

De aanvrager is de directeur van de school voor gewoon onderwijs of bij hoger onderwijs het departementshoofd of de verantwoordelijke van de begeleidingsdienst. Hij/zij ondertekent het volledig ingevulde aanvraagformulier (zie [bijlage](#)).

Het aanvraagformulier dient ook te worden ondertekend door

één van beide ouders of de meerderjarige leerling/student.

(...)

2.1.2.2. Het bewijs dat de leerling/student tot de doelgroep behoort

Het gehoorverlies wordt bevestigd door middel van een recent (d.w.z.: niet ouder dan één [kalenderjaar](#)) leesbaar medisch attest, een audiogram alleen volstaat niet. Dit medisch attest

wordt opgemaakt door een erkend revalidatiecentrum of -dienst, door een erkende universitaire dienst of door een NKO-arts.

Leerlingen/studenten die in het school-/academiejaar 2009/2010 reeds tolkondersteuning genoten of "kopieën nota's medestudenten" hebben ontvangen, dienen geen nieuw medisch attest in te zenden.

(...)

2.1.2.3. Bijkomend(...) document(...) voor de aanvraag van schrijftolkuren

(...)

Voor de schrijftolk(en) vermeld op het aanvraagformulier dient er een kopie van zijn/haar diploma te worden ingezonden, tenzij het dezelfde tolk(en) is(zijn) als het school-/academiejaar voordien.

(...)

2.1.2.4. Indienen van de aanvraag

2.1.2.4.1. Een nieuwe aanvraag

Onder nieuwe aanvraag wordt verstaan:

- de aanvraag van tolkuren voor een leerling/student die tijdens het school-/academiejaar 2009-2010 geen tolkondersteuning vanuit onderwijs kreeg.

- de aanvraag van tolkuren voor een leerling/student die tijdens het school-/academiejaar 2009-2010 wel tolkondersteuning vanuit onderwijs kreeg, maar die het schooljaar 2010-2011 in een andere school start.

Voor deze leerlingen/studenten moet het aanvraagformulier (zie bijlage) volledig ingevuld worden opgestuurd naar de cel Speciale Onderwijsleermiddelen uiterlijk op **26 juni 2010** (postdatum).

2.1.2.4.2. Verlenging van de tolkondersteuning

Indien een leerling/student tijdens het school-/academiejaar 2009-2010 tolkondersteuning vanuit onderwijs kreeg en er een verlenging gewenst is, dient de school dit uiterlijk op 26 juni 2010 (postdatum) te melden aan de cel Speciale Onderwijsleermiddelen. De school doet dit door het formulier dat zij ontvangt ingevuld terug te sturen. Op dit formulier duidt de school aan hoeveel uren er voor het school-/academiejaar 2010-2011 gevraagd worden en of er wijzigingen zijn in de situatie van de leerling/student ten opzichte van het school-/academiejaar 2009-2010 (bv. wijziging van onderwijsvorm, graad, studierichting,...).

2.1.2.4.3. Algemene opmerkingen

(...)

Voor alle tijdige aanvraagdossiers (zowel nieuwe aanvragen als aanvragen tot verlenging) die evenwel nog dienen te worden vervolledigd, moeten de ontbrekende documenten uiterlijk op 30 oktober 2010 (postdatum) worden opgestuurd naar de Cel Speciale Onderwijsleermiddelen.

Voor aanvragen met een postdatum ná 26 juni 2010 of aanvragen die niet tijdig werden vervolledigd (zie hierboven), kan eventueel nog een pakket tolkuren toegekend worden in functie van het aantal resterende maanden van het school-/academiejaar, indien op het moment van de eerste herverdeling (zie punt 2.1.3.2) zou blijken dat er opnieuw tolkuren ter beschikking zijn. Om hiervoor in aanmerking te komen, moeten deze laattijdige aanvraagdossiers volledig zijn uiterlijk op 18 december 2010 (postdatum).

Opmerkingen enkel van toepassing voor het hoger onderwijs:

Is de hogeschool of universiteit waar de student les zal volgen nog niet gekend, dan dient de student alleszins schriftelijk en uiterlijk op 26 juni 2010 (postdatum) te melden dat hij/zij de intentie heeft een aanvraag voor tolkondersteuning in te dienen.

Om ontvankelijk te zijn dient deze schriftelijke melding volgende elementen te bevatten:

- de gekozen ondersteuningsvorm (tolk Vlaamse Gebarentaal of schrijftolk),

- een bewijs dat de student tot de doelgroep behoort, zoals gevraagd onder “2.1.2.2. Het bewijs dat de leerling/student tot de doelgroep behoort.”

Eens de schoolkeuze gemaakt, dient de hogeschool of universiteit een aanvraagdossier in te zenden.

Dit dossier moet uiterlijk op 31 oktober 2010 (postdatum) volledig zijn (of uiterlijk op 18 december 2010 om eventueel in aanmerking te komen voor tolkuren voor het tweede semester).

De aanvragen worden ingediend bij:

Ministerie van Onderwijs en Vorming

Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi)

Cel Speciale Onderwijsleermiddelen

Hendrik Consciencegebouw (4A16)

Koning Albert II-laan 15

1210 Brussel

Bij niet-ontvangst van de aanvragen door de cel SOL, ligt de bewijslast bij de aanvrager.

(...)

2.1.3. Toekenning van de tolkuren

2.1.3.1. Verdeling van de tolkuren

Voor de verdeling van de beschikbare uren wordt rekening gehouden met:

- een duurtijd van 30 lesweken voor het school-/academiejaar
- het totaal pakket beschikbare/bemiddelbare uren
- het aantal aanvragen, rekening houdende met de gevolgde studierichtingen
- vergelijkbare aanvragen voor leerlingen/studenten binnen dezelfde school
- de uitvoerbaarheid van de aanvraag
- het gebruik van de tolkuren in het verleden

Onder “*het gebruik van de tolkuren in het verleden*” wordt verstaan: voor wie, tijdens het voorafgaande school-/academiejaar, in vergelijking met andere leerlingen/studenten, veel tolkuren verloren gingen, wegens het niet of laattijdig annuleren van de voorziene tolk, kan het volgende school-/academiejaar het toegekende pakket tolkuren worden gereduceerd.

Ook in andere gevallen, waar zou blijken dat de toegekende tolkuren niet efficiënt worden aangewend, kan, in het belang van alle leerlingen/studenten, worden beslist om voor een bepaalde leerling/student het pakket tolkuren te beperken, zowel in de loop van het school-/academiejaar en dit in functie van het resterende aantal maanden, als voor het volgende school-/academiejaar.

Ook bij de herverdeling van de tolkuren in maart (zie verder punt 2.1.3.2) wordt voor leerlingen/studenten met een gereduceerd pakket tolkuren (...)rekening gehouden (...)met de beperking van het pakket.

(...)

Bij een combinatieaanvraag voor zowel Vlaamse Gebarentaal- als schrijftolkuren(...) kan het aandeel tolkuren Vlaamse Gebarentaal, respectievelijk schrijftolkuren, niet hoger zijn dan wat pro rata verdeeld is voor de afzonderlijke aanvragen voor tolkuren Vlaamse Gebarentaal, respectievelijk schrijftolkuren. Het totaal aantal tolkuren (tolkuren Vlaamse Gebarentaal en schrijftolkuren samen) kan bovendien niet hoger zijn dan wat verkregen zou worden wanneer maar één van beide ondersteuningsvormen zou gevraagd worden.

2.1.3.2. Herverdeling van de tolkuren

Een herverdeling is enkel mogelijk indien er tijdens het school-/academiejaar opnieuw tolkuren ter beschikking zijn.

Er gebeuren in de loop van het school-/academiejaar maximaal twee herverdelingen.

Een eerste herverdeling vindt plaats in januari en gebeurt ten gunste van alle laattijdige aanvragers, m.a.w. aanvragen die na 26 juni 2010 worden ingediend of aanvragen die niet tijdig werden vervolledigd, die in aanmerking komen voor tolkuren. Deze dossiers dienen uiterlijk op 18 december 2010 volledig te zijn.

Een tweede herverdeling wordt georganiseerd in maart.

Hierbij wordt eerst rekening gehouden met de (laattijdige) aanvragers die bij de eerste herverdeling in januari niet de tolkuren ontvingen waar ze recht op hadden.

Daarna worden de resterende uren verdeeld over de leerlingen/studenten waarvoor bijkomende uren worden gevraagd.

Bijkomende uren worden gevraagd door middel van een formulier dat door de cel SOL in de loop van januari wordt opgestuurd naar alle scholen met leerlingen/studenten die dat school-/academiejaar tolkondersteuning krijgen. Scholen vullen op dit formulier in of er voor de leerling/student voldoende uren zijn, of er te veel uren zijn en zo ja, hoeveel uren er worden teruggegeven, of er te weinig uren zijn en zo ja, hoeveel uren er worden bijgevraagd en sturen dit terug voor eind februari 2011.

(...)

2.1.4. Opmerkingen

Er mogen geen bijkomende kosten voor schrijftolkuren of tolkuren Vlaamse Gebarentaal worden doorgerekend aan de betrokken leerling/student of zijn ouders.

Om een vlotte start van het schooljaar te garanderen, kunnen er in de maand september tolkprestaties verricht worden voordat de school de toekenningsbrief heeft ontvangen, op voorwaarde dat er een volledig en correct aanvraagdossier aanwezig is bij de cel Speciale Onderwijsleermiddelen en dit op eigen risico van goedkeuring van de aanvraag. Indien aan deze voorwaarden is voldaan, komen deze tolkprestaties in aanmerking voor betaling.

De toegekende tolkuren komen te vervallen indien achteraf zou blijken dat de opgegeven informatie in het aanvraagdossier niet strookt met de werkelijkheid.

Wijzigingen met betrekking tot de situatie zoals opgegeven in het aanvraagdossier moeten onmiddellijk schriftelijk worden gemeld aan de Cel Speciale Onderwijsleermiddelen door de aanvrager. Zoniet kunnen de hierdoor eventueel teveel gemaakte kosten worden doorgerekend aan de school.

De vergoedingen van tolkprestaties gepresteerd in strijd met de onderrichtingen vermeld in de toekenningsbrief, zullen worden teruggevorderd.

2.2. Kopieën van notities medestudenten

2.2.1. Definitie

Met deze ondersteuningsvorm wordt bedoeld dat voor leerlingen/studenten met een auditieve handicap, los van de tolkuren, ook de terugbetaling van kopieën van notities van medestudenten kan worden aangevraagd.

2.2.2. Aanvraagprocedure

2.2.2.1. De aanvrager

De aanvrager is de directeur van de school voor gewoon onderwijs of bij hoger onderwijs het departementshoofd of de verantwoordelijke van de begeleidingsdienst. Hij/zij ondertekent het volledig ingevulde aanvraagformulier.

Het aanvraagformulier dient ook te worden ondertekend door één van beide ouders of de meerderjarige leerling/student.

(...)

2.2.2.2. Het bewijs dat de leerling/student tot de doelgroep behoort

Het gehoorverlies wordt bevestigd door middel van een recent (d.w.z.: niet ouder dan één kalenderjaar) leesbaar medisch attest, een audiogram alleen volstaat niet. Dit medisch attest wordt opgemaakt door een erkend revalidatiecentrum of -dienst, (...) door een erkende universitaire dienst of (...) door een NKO-arts.

Leerlingen/studenten die in het school-/academiejaar 2009/2010 reeds tolkondersteuning genoten of terugbetaling van "kopieën notities medestudenten" hebben ontvangen, dienen geen nieuw medisch attest in te zenden.

2.2.2.3. Indienen van de aanvraag

(...)

De aanvraag dient te gebeuren overeenkomstig de bepalingen van de omzendbrief [OND/II/2.3/TM](#) - dd.10/06/1996 en het bijhorende aanvraagformulier en dit uiterlijk op 31 mei 2011 (postdatum). Aanvragen na deze datum zijn onontvankelijk.

Per school kan er per leerling of student één aanvraagformulier worden ingezonden.

De aanvragen worden ingediend bij:

Ministerie van Onderwijs en Vorming

Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi)

Cel Speciale Onderwijsleermiddelen

Hendrik Consciencegebouw (4A16)

Koning Albert II-laan 15

1210 Brussel

2.2.2.4. Criteria

Voor leerlingen van het secundair onderwijs wordt maximaal 75 EURO toegekend.

Voor studenten van het hoger onderwijs wordt maximaal 100 EURO toegekend.

De maximumprijs die aan een school wordt terugbetaald per kopie A4 bedraagt 0,05 EURO per kopie.

De betaling gebeurt op basis van een factuur opgemaakt op het einde van het school-/academiejaar, door de leveranciers van de kopieën en kan nooit meer bedragen dan het toegekende bedrag. Een betaling aan de leerling/student of zijn ouders is uitgesloten. (...)

2.3. Opmerking

De vergoeding van de schrijftolk en de terugbetaling van kopieën notities medestudenten aan de school gebeurt op het rekeningnummer van de inrichtende macht. Indien de betaling op een ander rekeningnummer moet gebeuren, dient de school de gegevens op te geven van de rekeninghouder (naam, adres), het KBO-nummer, de Bic-code en het Iban-nummer.

3. Bijlage

Bijlage 1 - Aanvraag van tolkondersteuning voor leerlingen of studenten met een auditieve handicap in het gewoon voltijds secundair en hoger onderwijs

<http://edulex.vlaanderen.be/edulex/ozb/4091.doc> (FORM004091)